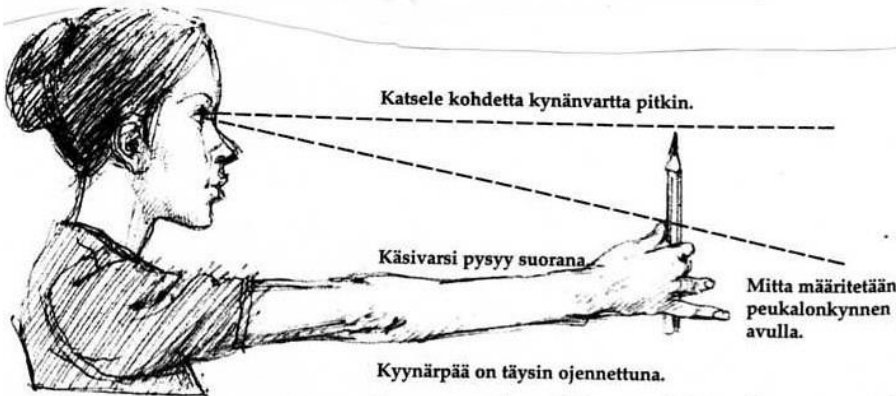

Harjoita havaintokykyäsi, piirrä vapaalla kädellä ja käytä tarvittaessa lyijykynää mittaamiseen (ks.alla).

pittele kynää/hiiltä edessäsi käsivarsi ojennettuna, pidä pääsi paikallaan, sulje toinen silmäsi ja tarkastele aiheitasi kynän vartta vasten, määritä mitat siirtämällä peukaloa kynän varrella

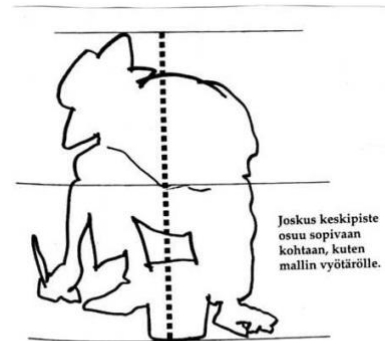
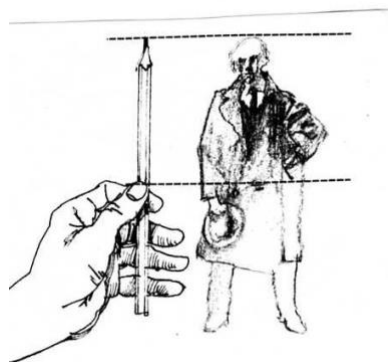
VOIT KÄYTTÄÄ TÄTÄ MITTAUSKEINOA:

1. hahmon keskipisteen etsimiseen
2. pysty- ja vaakasuorien linjojen määrittämiseen
3. mittasuhteiden tarkistamiseen

Mittaamalla **keskipisteen** saat aiheesi mahtumaan paperille; jos huomaat että luonnosteltuasi ylävartalon, olet jo edennyt paperille merkityn keskipisteen alapuolelle, on piirroksesta tulossa liian suuri. Joskus taas voit haluta täyttää koko paperin pelkästään jollakin osalla hahmosta tai tehdä siitä hyvin pienen, silloinkin on keskipisteestä apua hahmon sijoittamisessa halutulla tavalla.

1. KESKIPISTEEN ETSIMINEN: luonnostele kokonaismuoto *viitteellisesti paperille haluamasi kokoisena*, merkitse kuitenkin tarkasti sen ala- ja yläkohta, tarkastele mallia ja arvioi jalkapohjien ja pääläen välinen puoliväli mielessäsi.

Mittaa kynän avulla onko tämä arvioimasi kohta todellakin keskipiste: aseta kynän kärki niin, että se osuu mallin pääläen kohdalle, paina peukalo kynän varrella siihen kohtaan, jonka arvelit olevan

keskipiste, siirrä sitten kynän kärki arvioituun keskipisteeseen, nähdäksesi osuuko peukalonkyntesi nyt mallin jalkojen alareunaan. Jos et heti onnistu, tee uusi arvio ja mittaus, silmän tarkkuus kehittyy harjoittelemalla. Tee tarvittavat korjaukset luonnokseesi.

2. PYSTY- JA VAAKASUORIEN LINJOJEN MÄÄRITYS:

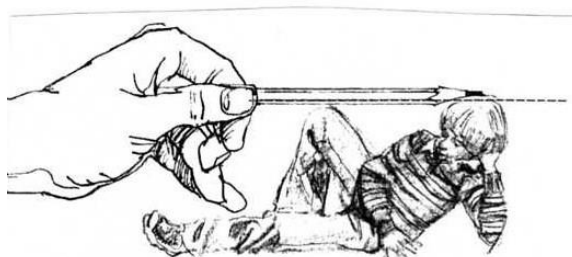
Tasapainopiste

Anatomisesti oikeinkin piirretty henkilö voi näyttää epävakaalta tai kaatuvalta! Malli on esitettävä hyvin tasapainotettuna ja "paikalleen juurtuneena".

Vartalon tasapainopistettä voidaan tarkkailla kuvittelemalla *luotilinja*. Edestä katsottuna linja lähtee solisluiden välisestä tyhjistä kuopasta, sivulta katsottuna korvanreiästä ja takaa katsottuna niskan tyven keskeltä. Jos pidät kynän pystysuorassa tästä pisteestä alkaen, osuu luotilinja paikkaan, jossa vartalon painopiste on.

Jos mallilla on vartalon paino toisella jalalla, kulkee linja vartalon läpi ja osuu painoa kannattelevan jalan kaareen. Koska on epämukavaa seistä pitkää aikaa kaikki paino toisella jalalla, on todennäköistä, että paino on epätasaisesti jakautuneena, jonka vuoksi tasapainolinja osuu jonnekin jalkojen väliin.

Piirrosta aloittaessasi, **tarkista mallin painopiste**, jos paino on jakautunut epätasaisesti, merkitse jalkojen paikat suhteessa tasapainopisteeseen. Seuraavaksi huomaa olkapäiden ja lantion linjat, esim. *kontraposto* -asennossa, jossa mallin paino on pääasiallisesti toisella jalalla, sen puoleinen lantio työntyy ylöspäin ja yläpuolinen olkapää alaspäin, -vartalossa saavutetaan tasapainoinen tila eri osien vastavoimilla toisiinsa nähden.

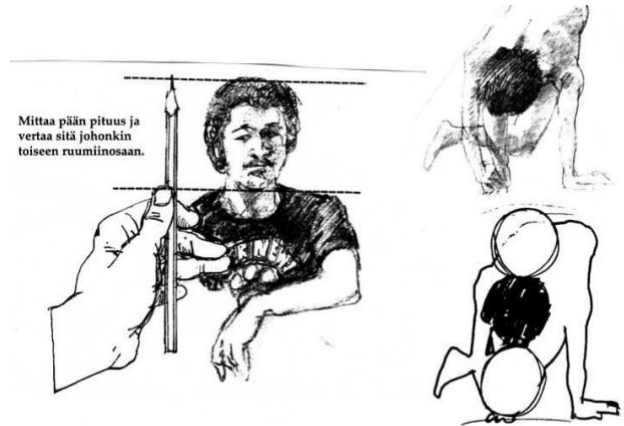
Määritä vaakasuora linja.

Pysty- ja vaakasuorien viivojen avulla mitailemalla löydetään *viivoillekin viivoille oikeat kulmat*. Tarkkaile myös muotojen väleihin ja ympärille jääviä tyhjiä, (negatiivisten) tilojen kokoa ja muotoa.

3. MITTASUHTEIDEN TARKISTAMINEN:

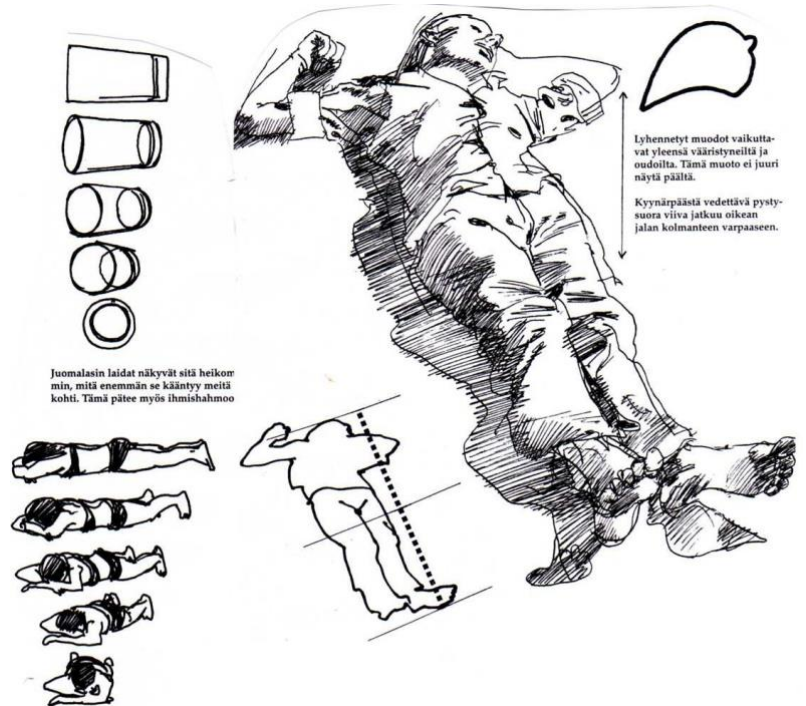
piirtämisen edetessä vertaile eri kohdista ottamiasi pituusmittoja toisiinsa, usein mittayksikkönä käytetään **päätä**; aseta kynän terä mallin päälleen kohdalle ja merkitse leuan sijainti asettamalla peukalonkyntesi kynän varrelle, tätä mittaa voit verrata mallin muihin osiin, esim. olkavarren pituuteen tai hartioiden leveyteen.

Perspektiivilyhennykset:

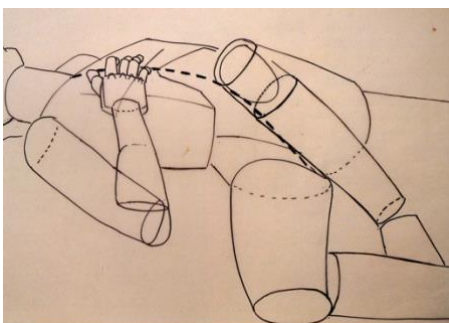
Ihmistä piirrettäessä melkein joka asennossa näkyy jokin osa vartalosta *lyhennettynä*, eli mitä voimakkaammin näemme kohteen suoraan edestä, sitä vähemmän sen sivut tulevat näkyviin. Nämä muodot näyttävät usein järjettömiltä, lyhentäminen edellyttää luottamusta omaan silmääsi.

Kun piirretään mallia silmätason ylä- tai alapuolelta katsoen, on tärkeää etsiä keskipiste, se sijaitsee yleensä eri paikassa kuin missä sen arvelee sijaitsevan!

Viivojen leikkauskohdat ja suunnanmuutokset ovat tärkeitä kokonaishahmon kannalta. (kuva oikealla)

Ne auttavat myös syvyysvaikutelman tavoittamisessa.

Perspektiivisten lyhennysten ja tilan hahmottamista helpottaa vartalon ja jäsenten ajattelu laatikoina ja lieriöputkina.

Mittojen määrittäminen on vain osa *prosessia*, johon kuuluu nopeita vetoja, viivojen korjaamista, piirtämistä katse aiheessa, pois pyyhkimistä jne.

Vaikka mittaisitkin täsmällisesti, voit silti vapauttaa piirtämistäsi ja *korostaa aiheen keskeisiä piirteitä*, jos jokin piirre näyttää pyöreältä, tee siitä vielä pyöreämpi, jos huomaat särmeikkäitä kulmia, tee niistä entistä särmeikkäämpiä, anna tunteidesi virrata piirustuskättesi kautta!

Mallin asento on luonteva vasta muutaman minuutin kuluttua, käytä nämä minuutit katselemiseen. Tarkkailemalla saat hahmon mahtumaan paperille ja liikkeen mahdollisimman oikein.

Käytä aluksi pelkästään ääriiviivaa. Seuraavissa töissä kokeile kolmea valööriä: valoa, puoli- ja kokovarjoa. Valaistun reunan kohdalle voit merkitä taustavalöörin. Myöhemmin siirry mahdollisimman rikkaaseen valööriskaalaan.

Pidä kokonaisuus mielessäsi, älä viimeistele ainuttakaan yksityiskohtaa, ennen kuin olet luonnostellut suhteet ja asennon.

